

Vlaamse overheid
Havenlaan 88 – bus 100
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING VAN HET AUDITCOMITE VAN DE LOKALE BESTUREN
VAN 9 FEBRUARI 2023, 14.00-17.00 uur - Herman Teirlinckgebouw – Brussel

---

Namen deel:

Myriam Parys (MP)

Kathleen Desmedt (KD)

Jan Leroy (JL)

Pierre Berger (PB)

Giselle Vercauteren (GV)

Tom Vandeput (TV) via Teams

Gert Eraerts (GE)

Gunter Schryvers – Audit Vlaanderen (AV)

Wim De Naeyer – Audit Vlaanderen (AV)

Mark Vandersmissen – Audit Vlaanderen (AV)

Lieven Penninck - EY (LP) voor agendapunt 1.1

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité van de lokale besturen (JPG)

Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) (verslag)

0. EXECUTIVE SESSIE LEDEN

/

1. PUNTEN TER BESLISSING

1.1 Auditplanning lokale besturen 2023 – AUL/23/09.02/DOC.001

AV licht de auditplanning lokale besturen 2023 toe.

JPG vraagt of er een aantal elementen standaard worden meegenomen.

AV geeft aan dat dat in principe het geval is, maar dat er een verschil bestaat tussen mature overheden inzake risicobeheer en minder mature. Meer bepaald of binnen een goed werkend organisatiebeheer alle basiselementen, inclusief risicobeheer (met o.m. klemtoon op ICT risico's) werden opgenomen.

AV geeft aan te werken met een checklist die minimale zaken naar boven laat komen, waar vervolgens werk kan van gemaakt worden.

GE geeft aan dat hier verder op zou ingezet moeten worden, zodat zeker de minimale beveiligingsmaatregelen worden genomen.

Er ontstaat een gedachtewisseling over hoe ver precies de communicatie rond ICT-risico's mag reiken. De vergadering is het eens dat hier een zekere voorzichtigheid geldt. Er wordt ook gewezen op het belang van zelfevaluatie in deze. Het thema dient zeker levendig gehouden, zonder dat de risico's in extenso in de rapporten worden opgenomen. GV stelt voor om dit mee te nemen in de globale organisatie-aanpak en minder ad hoc. KD en GE wijzen op het bestaan van Cyberrespons met zowel een preventieve als curatieve werking. Bij de audit dient hier telkens op gewezen, bv. via de zelfevaluatie. De vergadering is het erover eens dat om veiligheidsredenen bepaalde gevoelige ICT-issues niet in rapporten worden opgenomen.

GE houdt een pleidooi voor het beter uitbouwen van veiligheidsissues en geeft aan dat moet gestreefd om de veiligheidscultuur bij alle 300 gemeenten eigen te maken.

JL vraagt of er een vorm van algemene info kan uitgewerkt rond cybercrisisituaties?

GE stelt voor dat dat Cyberrespons dit zou kunnen opnemen.

KD hamert op het belang van het maken van back-ups van processen, ook buiten het digitale circuit.

JL stelt voor om in verband met bedrijfscontinuïteit ook lessen uit de overstroming in de Veesdervallei mee te nemen, breder dan louter ICT-aspecten met andere woorden.

MP geeft aan dat het grootste risico de gebruiker zelf is, waar je dus als werkgever wel qua sensibilisering wel wat kan doen. Er dient prioritair ingezet op zelfevaluatie.

JPG geeft aan dat 'mini-audits' misschien een oplossing kunnen bieden, bv. rond ICT.

AV merkt op dat het aantal bestellingen op korte termijn audits beperkt is.

De suggestie om ervaringen ter zake te delen wordt goed onthaald.

De vergadering keurt de 'Auditplanning lokale besturen 2023' formeel goed.

2. PUNTEN TER BESPREKING

2.1 Stand van zaken planning - deel lokale besturen – AUL/23/09.02/DOC.002

2.1.1 Bijlage: tijdsbestedingsrapport auditplanning – AUL/23/09.02/DOC.003

AV licht een aantal kleine verschuivingen in 2022 toe en geeft een overzicht voor 2023: de TA interne monitoring met financiële impact bij 13 gemeenten, de TA Gezinszorg, de TA reispassen en rijbewijzen en de TA handhaving milieuaspecten en omgevingsvergunningen.

Verder geeft AV uitleg bij de organisatieaudits, de opvolg audits, audit-op-audits en de acties binnen de hefboomwerking.

JL benadrukt het belang van goede informatiedoorstroming, ook en vooral naar de nieuwe mandatarissen.

GE geeft aan dat dit in de commissie binnenland aan bod is gekomen met een aantal interessante ideeën ter zake.

JL wijst op het belang van dit samen te organiseren met ABB en met de VVSG. AV beaamt.

2.2 Stand van zaken forensische aangelegenheden – AUL/23/09.02/DOC.004

AV licht toe. Er wordt vastgesteld dat de lijst met openstaande meldingen, waarvan het vooronderzoek lopende is, niet verkleint. Dit heeft uiteraard te maken met de niet afnemende toestroom aan ontvangen meldingen.

KD wijst op het grote aantal en vooral de forse groei de laatste jaren.

PB vraagt hoe deze dossiers precies worden behandeld.

AV geeft aan dat standaard steeds een vooronderzoeksprocedure wordt gevolgd en op basis van het resultaat van dit vooronderzoek wordt beslist of al dan niet een forensische audit wordt opgestart. Hierbij wordt altijd minimaal het vierogen-principe toegepast.

De herkomst van en de diversiteit aan meldingen wordt toegelicht, net als de aanpak en de resultaten van het vooronderzoek.

2.3 Evolutie meldingen/klachten en forensische onderzoeken lokale besturen – AUL/23/09.02/DOC.005

AV licht toe.

JPG vraagt waarom de kloof tussen het aantal ontvangen meldingen en het aantal effectief opgestarte forensische audits steeds groter wordt.

AV legt uit dat dit enerzijds komt door de vaststelling dat de gemiddelde inhoudelijke kwaliteit van een ontvangen melding over de jaren heen minder wordt en anderzijds een verschil in aanpak met het verleden. Sedert enkel jaren schrijft Audit Vlaanderen bij de vaststelling van kleinere onregelmatigheden een brief naar de betrokken entiteit, waarin het bestuur attent wordt gemaakt op deze vastgestelde onregelmatigheden, in plaats van effectief een forensische audit op te starten.

GE stelt samen met de vergadering vast dat AV de vooropgestelde doelstellingen haalt. De gehanteerde 30 % aan inzetbare auditcapaciteit voor forensische audits ten aanzien van de volledige beschikbare auditcapaciteit voor het uitvoeren van audits bij de lokale besturen, blijft de maatstaf.

Er vindt een gedachtewisseling plaats over het individueel en rechtstreeks beschikbaar stellen van forensische auditrapporten via e-mail aan de raadsleden en of het ter inzage leggen van het rapport bij de algemeen directeur geen oplossing kan bieden.

MP getuigt over haar ervaringen en legt de link naar het beperken van rapportering over veiligheidsissues. Er dient blijvend gewezen te worden op de specifieke rol, positie en verantwoordelijkheid (inclusief ethische aspecten) van raadsleden (cfr. decreet lokaal bestuur).

JPG geeft aan dat het groeiend aantal ontvangen meldingen niet wil zeggen dat er een slechtere beheersopvolging zou zijn.

3. RAPPORTEN TER BESPREKING

Op vraag van leden auditcomité – aan te geven voor de vergadering

3.1 Audit op audit van de dienst interne audit van Stad Gent (2206 033) – 19/01/2023

LP licht de audit op audit toe.

JPG vraagt of er ook een effectieve deelname is bij de verschillende meetings van het auditcomité.

LP bevestigt dat dit niet het geval is.

JPG duidt de context waarbij er heel wat onafhankelijke experts audit op audit doen.

Er vindt een gedachtewisseling plaats over het al dan niet aanwezig zijn van alle raadsleden dan wel enkel de leden van de meerderheid bij de bespreking.

Op vraag van Audit Vlaanderen

3.2 Organisatie-audit lokaal bestuur Buggenhout (2206 028) – 20/12/2022

AV licht toe.

JPG wijst op het verschil in maturiteitsinschatting van de risicobeheersing tussen het thema belanghebbendenmanagement en de andere thema's.

AV geeft aan dat dit onder meer te maken heeft met de keuzes van waar op ingezet wordt, maar ook met een aantal omstandigheden in 2019 en de effecten daarvan tot op vandaag.

GV valt de hoge mate van kwetsbaarheid van hun ICT-beveiliging op in het rapport. AV zegt dat dit niet heel erg in detail werd onderzocht.

De vergadering bespreekt hierop de mogelijke meerwaarde van zelfevaluaties of gelijkaardige instrumenten om dergelijke kwetsbaarheden onder de aandacht te houden.

Forensische rapporten

3.3 Forensische audit bij lokaal bestuur Herent (2208 005) – 21/12/2022

1. Brief aan lokaal bestuur Aalter – AUL/23/09.02/DOC.**006**
2. Brief aan lokaal bestuur Eeklo – AUL/23/09.02/DOC.**007**
3. Brief aan VLAIO – AUL/23/09.02/DOC.**008**

AV licht toe, waarna een korte bespreking volgt.

Andere rapporten (niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid)

- 3.4 Thema-audit Opvolging van Verzelfstandigde en Verbonden Entiteiten (OVVE) bij lokaal bestuur Lanaken (2206 005) – 5/12/2022 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Lanaken (2006 005-OB) – 5/12/2022
- 3.5 Thema-audit Niet terugvorderbare steun bij lokaal bestuur Vilvoorde (2206 030) – 9/11/2022 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Vilvoorde (2206 030-OB) – 9/12/2022
- 3.6 Thema-audit Interne monitoring met financiële impact bij lokaal bestuur Grobbendonk (2206 017) – 19/12/2022 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Grobbendonk (2206 017-OB) – 19/12/2022
- 3.7 Thema-audit Interne monitoring met financiële impact bij lokaal bestuur Zwevegem (2206 018) – 20/01/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Zwevegem (2206 018-OB) – 20/01/2023
- 3.8 Thema-audit Interne monitoring met financiële impact bij lokaal bestuur Zoersel (2206 021) – 20/12/2022 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Zoersel (2206 021-OB) – 20/12/2022
- 3.9 Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij Lokaal bestuur Zonhoven (2216 007) – 9/01/2023
- 3.10 Thema-audit Gezinszorg bij lokaal bestuur Dilsen-Stokkem (2206 036) – 26/01/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Dilsen-Stokkem (2206 036) – 26/01/2023

In het kader van de discussie over wat minimum aanwezig moet zijn voor de organisatiebeheersing van een LB, stelt KD voor om het onderscheid tussen de beoordeling 'gestructureerde aanzet (geel)' versus 'ad hoc basis (oranje)' wat verder te verfijnen.

4. PUNTEN TER INFORMATIE - MEDEDELINGEN

1. Notulen van het ACVA van 8 december 2022 – AUL/23/09.02/DOC.009
2. Notulen stuurgroep VVSG van 8 december 2022 – AUL/23/09.02/DOC.010

JL geeft feedback over vergadering van de stuurgroep VVSG.

Er wordt aandacht gevraagd voor de leesbaarheid van de auditrapporten, o.m. ook voor raadsleden die niet vertrouwd zijn met het jargon.

5. VARIA

JPG, en met hem de vergadering, apprecieert het geleverde werk en sluit de vergadering.

Er wordt een foto genomen van de groep voor het jaarverslag. Alle aanwezigen geven toelating hiertoe.